

Kvinnor för fred

*För fred på kvinnors villkor – för fredliga konfliktlösningar
Information och studier om fredsfrämjande utveckling*

Protester mot drönare i Norrbotten

I oktober testades attackdrönaren Neuron i Sverige, bland annat användes Vidselbasen i Norrbotten för detta ändamål. Kvinnor för fred uppmärksammade detta på plats, tillsammans med Folkkampanjen mot kärnkraft-kärnvapen och Ofog.

Neuron är en så kallad UCAV, ett obemannat stridsflygplan. Sex europeiska länder deltar i detta projekt, varav Sverige via SAAB, som är den största finansiären. Även Ångströmlaboratoriet vid Uppsala Universitet är involverat, då

det är världsledande på viss kamerateknik.

SAAB har byggt kroppen och huvudet på Neuron, som är tillverkad i så kallad "stealth-teknik", det vill säga osynlig för radar.

My Leffler från Kvinnor för

fred menar att det är emot de mänskliga rättigheterna att använda fjärrstyrda drönare för att fälla dödande bomber.

Annika Gustafson från Folkkampanjen mot kärnkraft-

kärnvapen ansåg att Sverige inte borde delta i övningarna.

– Jag kan inte förstå hur ett neutralt land som Sverige kan tillåta att vi och fem andra nationer förbereder krig här.

Samla möttes i Stockholm

På Samlamötet den 17 oktober närvarade Sylvia Rönn, Lena Angviken, My Leffler, Ingalill Ek, Gun-Britt Mäkitalo, Astrid Möller, Ingela Mårtensson och Benita Eklund. Inger Holmlund från valberedningen deltog som observatör. Här följer några nedslag: Det finns fortfarande lite pengar kvar till lokalgrupperna, för aktiviteter eller inköp.

Det har kommit ganska många nya medlemmar i år, över 500 har Kvinnor för fred nu.

En hel del har hänt sedan senaste mötet i våras:

Kvinnor för fred protesterar mot vårens militärövning Arctic challenge exercise (ACE).

Några var uppe i Vidselområdet och bevakade övningarna. Två fredskonserter hölls i Luleå, med artister framförallt från Norrbotten. Kvinnor för fred gick in på militärområdet och genomförde en civil olydnadsaktion. Det blev inget åtal. Bra genomslag i medierna för kritiken mot ACE.

Kvinnor för fred höll i seminarier och samtal under Almedalsveckan i Visby, om drönare och Nato till exempel.

Kvinnor för fred har varit

med och arrangerat en östersjökonferens om Nato i Helsingfors.

Ett femtiotal närvarade och föreläsningarna kompletterades med workshops där Sverige/Ingela Mårtensson höll i en.

Kvinnor för fred har varit med på Bokmässan (se mer på sid 10).

Vi har också deltagit i protesterna mot kärnkraftsbygget i Pyhäjoki och på Global Networks årsmöte i Kyoto och i Hiroshima på Världskonferensen mot atombomberna.

Foto: Privat

Kvinnor för fred uppmärksammade övningarna med attackdrönare i oktober och lyfte Sveriges ansvar.

Fotograf: Benita Eklund

Kvinnor för freds styrgrupp Samla, med representanter från de olika lokalavdelningarna.

Vill du bli medlem och stötta fredsarbete och kvinnors rättigheter lokalt och globalt?

Årsavgiften är 170 kronor, som stödmedlem betalar du endast 100 kronor per år.

Sätt in pengarna på plusgirokonto: 439 12 25-2. Glöm inte att ange namn, adress, telefonnummer och eventuell e-postadress.

Läs mer om vårt arbete på www.kvinnorforfred.se.

Adress: Hammarby allé 93, 4 tr, 120 63 Stockholm

Telefon & fax: 08-667 97 27, mobil 076-117 97 27

E-post: kff@telia.com

I ett samarbete med Miljömagasinet ger Kvinnor för fred denna vecka ut sin medlemstidning. Den kommer ut fyra gånger om året. Ansvarig utgivare Sanni Gerstenberg

En fredskongress för ge

Foto: Elin Horbeck

Planteringsperformance för barn med Marie Öhrn.

Ingress: 1915 hölls "Allmänna fredskongressen" i Varberg och i år tog man initiativ till att under hela året uppmärksamma 100-årsminnet under namnet "Varberg calling for peace". Den 23-25 oktober var det dags för ett stort internationellt fredsforum.

I juni 1915 samlades fredsivrare för att på olika sätt manifestera för fred. Kvinnor runt om i Sverige genomförde manifestationen "Kvinnornas fredssöndag", där man med utgångspunkt från den stora kvinnokonferensen i Haag i april 1915 talade för fredens sak i det Europa där det förödande kriget var inne på sitt andra år.

I Varberg hölls samma år "Allmänna fredskongressen" som företrädesvis samlade män med olika politisk bakgrund, främst liberaler och vänstersocialister, för att manifestera enhet i sina fredssträvanden. Kongressen började med att Svenska Freds- och skiljedomsföreningen höll sitt årsmöte. Under veckoslutet deltog sedan 296 deltagare från över 200 organisationer samt internationella gäster. Kongressen antog 10 resolutioner.

Samlade fredsbudskap

I år tog man i Varberg initiativ till att under hela året uppmärksamma 100-årsminnet med satsningen "Varberg calling for peace" som började på nyårsdagen 2015 med en musikhögtid i kyrkan. Namnet "Varberg calling for peace" beror på att

Varbergs kommun huserar ett av Sveriges världsarv, radiostationen i Grimeton. Möjligheten till kommunikation är ju en viktig grund för fred och mellanfolklig förståelse, och under nyårsdagen samlades det in fredsbudskap från besökarna, budskap som sedan skulle sändas ut över världen från Grimeton och nå intresserade kortvägslissnare.

I juni 2015 hölls en ny kongress i Varberg, på samma skola som för 100 år sedan, men denna gång var deltagarna ungdomar av båda könen, som först fick lyssna till engagerade talare som Pierre Schori, Alexandra Pascalidou, Rolf Ekéus och Nour El Refai och sedan försöka diskutera sig fram till en resolution innehållande 10 nya och mer aktuella punkter med utgångspunkt från 1915 års dokument.

Kvinnliga perspektiv

23-25 oktober var det dags för ett stort internationellt fredsforum med ett mer kvinnligt perspektiv än 1915. En av arrangörerna var Internationella kvinnoförbundet för fred och frihet (IKFF) och invigningstalare var ingen mindre än Leyma

Kvinnor för fred fick Uppsala Fredspris

Kvinnor för fred fick Uppsala Fredspris i kategorin Fred och säkerhet, tillsammans med The Challenge Group. Priset delades ut vid en gala lördagen den 24 oktober på Uppsala Slott. Motiveringen var:

"Kvinnor för fred har sedan slutet av 70-talet arbetat för att främja fred och nedrustning. Genom sitt outtröttliga och långsiktiga arbete har dessa kvinnor visat på styrkan i fredliga manifestationer och bedrivit ett gediget arbete i det tysta. Karin Dahls engagemang i fredsarbetet bör även lyftas fram särskilt. Hon har arbetat för att undvika våld i lösandet av konflikter nationer emellan och hennes engagemang för fredsfrågor har sträckt sig över decennier. Med sina eldsjälar och sin imponerande kamp för fred är Kvinnor för fred en värdig vinnare inom kategorin Fred och Säkerhet."

Kersti Ertem höll tacktalet och hon tackade för att Kvinnor för freds arbete uppmärksammats och gav sedan några glimtar av det som den lokala grenen i Uppsala gör:

- På Hiroshimadagen den 6 augusti hålls varje år, sedan mer än 30 år tillbaka, en manifestation för fred där ljuslyktor sätts ner på Fyrisåns vatten.

- Under Kulturnatten i september hålls en fredsmanifestation med tända ljus och plakat i centrala Uppsala.

- Kring 8 mars arrangeras i samarbete med Slottsbiografen en Kvinnofilmfestival som belyser situationen för kvinnor i Mellanöstern.

- Torsdagar mellan klockan 17 och 18 hålls en manifestation för fred och rättvisa utanför stadsbiblioteket.

- Därtill arbetar Kvinnor för fred med opinionsbildning genom skrivelser, brev och flygblad och insändare till tidningar.

Fotograf: Kersti Ertem

Kersti Ertem håller tacktal. På scenen står Görel Sävborg-Lundgren, Ulla-Britta Lindberg, Astri Möller, Karin Dahl, Jacky Engström, Ingall Ek och Merit Aguirre.

Gemensam kamp för fred

Foto: Maria Ericsson/Teater Halland

Leymah Gbowee, mottagare av Nobels fredspris 2011 och huvudtalare på invigningen av fredsforumet i Varberg.

Gbowee från Liberia, mottagare av Nobels fredspris 2011.

Lördagen innehöll bland annat ett intressant föredrag av Bent Jørgensen lektor på institutionen för globala studier vid Göteborgs universitet: "Ojämlighetens pris – hur vi lånar av framtiden och skapar grogrund för morgondagens konflikter".

Fredskamp på flera plan

Lördagen den 24 oktober var ju också FN:s 70-årsdag, vilket satte sin prägel på dagens program. Svenska FN-förbundets biträdande generalsekreterare Jens Petersson deltog i ett panel-samtal om konflikten i Mali och det svenska deltagandet i FN:s insatser där.

Senare på dagen kom FN-

ambassadören Carolina Klüft på besök och höll ett klokt och känslofyllt tal där hon bland annat konstaterade att FN, i likhet med henne, är en mångkampare. En ganska fin liknelse, tycker jag. Den illustrerar vikten av att kampen för fred förs på många olika, samverkande, plan. Representanter för FN-förbundets ungdomsverksamhet berättade om sin syn på FN och vad de hoppas på att FN kan åstadkomma i framtiden. Bland det totalt som deltog var alla utom en ung kvinna en bild av var fredstankarna är starkast i dag.

Söndag förmiddag ägnades åt olika föredrag med IKFF som arrangör. Organisationens svenska ordförande Malin Nilsson inledde med 100 år av kvinnors

kamp för fred" där hon utgick från kvinnokonferensen i Haag som lade grunden till IKFF. Sedan följde korta föredrag av framstående aktivister för fred och kvinnors rättigheter. Joy Onyesoh, ordförande IKFF Nigeria, Annie Matundu Mbambi, ordförande IKFF DR Kongo och Sylvie Ndongmo, ordförande IKFF Kamerun. Gemensamt för dessa kvinnors erfarenheter var upplevelsen av sambandet mellan kvinnors rättigheter och möjligheten att arbeta för fred. Trots kunskap om resolution 1325 följer man ofta den gamla traditionen att utesluta kvinnor från möten och diskussioner. I de fall kvinnor är välkomna kan det finnas andra försvårande restriktioner. För att kunna bli vald till parlamentet i Nigeria måste man ha en högre utbildning, men eftersom få kvinnor har möjlighet till universitetsstudier, så innebär detta i praktiken att kvinnor blir uteslagna från lagstiftning och beslut på högsta nivå.

Ett samtal fokuserade särskilt på situationen i Demokratiska republiken Kongo där landets koloniala historia lever vidare i blodiga konflikter och diktatoriskt styre.

Interreligiöst samarbete

Det sista panelsamtalet med efterföljande workshop tog upp möjligheterna för interreligiöst fredsarbete, både i Sverige och internationellt. I en tid när

religiösa motsättningar tas som ursäkt för konflikter som egentligen handlar om makt och naturresurser, kändes det hoppfullt att aktivt religiösa människor, både på ledande positioner och på gräsrotsnivå arbetar för att fokusera på religionernas positiva beröringspunkter och ta avstånd från hat och våld.

Som synes var det ett mycket

innehållsrikt fredsforum som ägde rum i Varberg! I entrén till konferenslokalen fanns plats för information från olika fredsorganisationer. Till min glädje kunde jag konstatera, att allt Kvinnor för fred-material jag haft med mig till konferensen var slut när jag lämnade för att åka hem efter några innehållsrika dagar.

Lena Angviken

Foto: Maria Ericsson/Teater Halland

Bild från lajvet där ungdomar återskapade fredskongressen 1915. Teatern ställde sitt kostymförråd till förfogande. Manus byggde på faktiska personer. En hel dag varade lajvet.

Västsahara –

40 år av ockupation

Den 15 oktober hölls ett seminarium i riksdagshuset om läget i Västsahara. Aminatou Haidar, medborgarrättsaktivist från det ockuperade Västsahara, inledde med en historisk återblick på situationen i Västsahara under ockupationen och förföljelsen av västaharierna. Man hade trott att situationen skulle bli bättre då Mohammed VI tog över efter Hassan II, men det har inte blivit mycket bättre. Demonstrationer är förbjudna, demonstranter grips och fängslas. Internationella observatörer får inte komma in i det ockuperade Västsahara. Aminatou tror att ett svenskt erkännande av Västsahara skulle betyda mycket för möjligheten att få slut på ockupationen.

Rabab Amidane berättade om sin uppväxt i det ockuperade området. Om hur områdets historia förtegs i skolan och om okunnigheten om ockupationen bland många marockaner.

Senia Bachir Abderahman växte

upp i flyktinglägret i Algeriet och berättade om den svåra situationen där. Man är helt beroende av humanitär hjälp och saknar tillräcklig mat och rent vatten.

Ulf Andersson från Amnesty talade om arbetet för Mänskliga rättigheter och mot straffrihet för dem som bryter mot dem. Han presenterade en rapport från Amnesty International om tortyr i fängelsen och häkten i Marocko och Västsahara. Bekännelser tvingas fram genom tortyr. Om de drabbade anmäler tortyren kan de bli åtalade för detta. Trots det påstås från myndigheter att tortyr inte får förekomma. Torterarna tycks inte riskera någon som helst påföljd. Amnesty och Human Rights Watch är nu portförbjudna i Marocko och Västsahara.

Kenneth Forslund, Socialdemokraterna, meddelade att den utredning som pågår om svenskt erkännande av Västsahara beräknas bli klar i februari.

Fredrik Laurin, som bland annat har skrivit boken Tyst territorium, pekade på att ockupationen till stor del är en konflikt om resurser.

Pål Wrangé, professor i folkrätt, tog upp bakgrunden till dagens situation med den marockanska ockupationen. Han ansåg att Västsahara, trots att landet inte helt uppfyller kriterierna för att erkännas, ändå skulle kunna erkännas av Sverige. Kriteriet om kontroll över hela territoriet har nämligen luckrats upp. Hänsyn tas till varför regeringen inte har kontroll över området och i detta fall är det ockupationen.

Pernilla Stålhammar, Miljöpartiet, och Julia Finér, Emmaus, avslutade seminariet. Julia framhöll att 84 länder har erkänt Västsahara.

Seminarier var mycket givande med mycket aktuell information från Västsahara och Sverige och med nya perspektiv på ockupationen och svenskt erkännande.

Sylvia Rönn

Fotograf: Sylvia Rönn

Ingela Mårtensson och Staffan Ekbom på konferensen No to war – No to Nato.

Konferens om Nato i Helsingfors

Den 4 - 6 september deltog Kvinnor för fred i en internationell konferens i Helsingfors med rubriken "Nato and Russia in the Baltic sea". Konferensen arrangerades av nätverket No to war – No to Nato. Ett tiotal personer från KFF och Aktionsgruppen

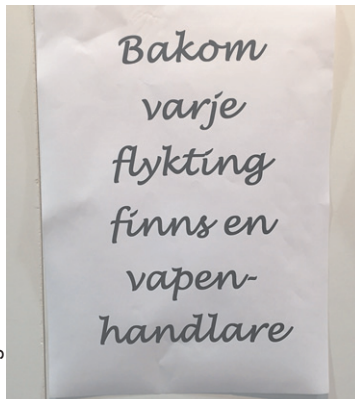
Nej till Nato åkte över och deltog i konferensen. Bland det som togs upp fanns Natos expansion och politiska alternativ till militarisering av Östersjöområdet. En annan viktig fråga var Sveriges och Finlands närmande till Nato genom de så kallade Världlandsavtalen.

Kvinnor för Fred var återigen på mässan Bok & Bibliotek i Göteborg i slutet av september. Det var som vanligt full fart på Internationella torget med en rad seminarier på scen och mängder av montrar för föreningar.

Fotograf: Benita Eklund

Fotograf: Benita Eklund

En tanke att ta med sig från Kvinnor för freds monter.

Fotograf: Benita Eklund

På bilden syns Lena Angviken i Kvinnor för freds monter som vi i år delade med Operation 1325. På scenen i bakgrunden diskuteras de nya spikade utvecklingsmålen under rubriken "NU gäller det!".

Fotograf: Benita Eklund

Ingela Mårtensson (t h) pratar med Stina Oscarson om Nato och världssavtalet. Avtalet minskar vår säkerhet och innebär ett stort steg bort från den militära alliansfrihet vi haft, menar Stina Oscarson.

Nya jobb i vapenindustrin

Häromdagen (9/11) var jag på ett seminarium om "Vilken framtid har försvarsindustrin? Kommer den skapa fler eller färre jobb i Sverige och övriga EU?" Det var en märklig upplevelse på olika sätt. Tillsammans med LO arrangerade socialdemokrater i EU-parlamentet och Göteborg seminarier som var mycket välbesökt. Det ingick i en seminariereserie på temat "Nya tider – Nya jobb".

Talare var före detta moderat försvarsministern Mikael Odenberg, Svenska Freds ordförande Anna Ek, ordförande för Försvarets Materielverk och före detta vice vd i SAAB Jan Nygren samt ordförande IF Metall SAAB Conny Holm. Före detta chefredaktören och prästen Helle Klein skulle varit med men kunde inte delta då hon blivit sjuk.

Vapenhandel är ingen fri marknad. Stater gynnar den egna in-

dustrin och dessutom finns speciella preferenser. Norge valde ett mycket dyrare amerikanskt stridsplan före JAS Gripen på grund av kopplingar till USA. Ingen nämnde all den korruption som finns i branschen.

En skrift presenterades på samma tema som seminarier. Prognosen var att den kortsiktiga utvecklingen inom försvarsindustrin "blir stabil eller lätt positiv och att den långsiktiga blir negativ." Den gjordes utifrån att nu pågår en mängd väpnade konflikter men att de på sikt kommer att mattas av. Ur försvarsindustrins synvinkel är det således positivt med allt det helvete som pågår i världen just nu.

Flera av talarna påpekade att Sverige har bland de mest restriktiva reglerna i världen. Anna påpekade dock att en sak är regler en annan hur de tillämpas.

2013 gick 26 procent av svensk vapenexport till diktaturer.

Riksdagen har beslutat om att det ska finnas ett demokratikriterium. Därför har en utredning tillsatts för att komma fram med nya regler för vapenexporten. I somras publicerade den så kallade KEX-utredningen (krigsmaterielexport) sina förslag.

Mikael Odenberg menade att det går inte att definiera demokrati och därför bör det inte finnas något sådant krav. Det räcker med krav på mänskliga rättigheter. Conny Holm tyckte inte demokratikriteriet var något besvär men däremot kravet när det gäller följdlleveranser. Den som köper svenska vapen måste vara garanterad att kunna köpa reservdelar även om den politiska situationen förändras. Bland annat kom Thailand på tal eftersom de 2007 köpte Gripenplan och sedan dess har militärerna tagit över makten i landet.

Conny Holm beklagade också indirekt att Sverige avbrutit planerna på att bygga vapenindustri i Saudiarabien för några år sedan. Tysk försvarsindustri tog över kontraktet på 1,2 miljarder kronor. Han konstaterade dock nöjt att SAAB ökat sin exportandel från 30 till 60 procent och Hägglunds exporterar 90 procent av sin produktion. Detta trots att det är förbjudet i lag att exportera krigsmateriel.

Anna Ek påstod att det drömarprojekt som Sverige ingår i sedan flera år tillsammans med fem andra länder, och som regeringen satsat 750 miljoner i, har lagts ner. Jag blev mycket förvånad eftersom jag visste att en prototyp nyligen testats i Norrbotten. Efteråt frågade jag Conny Holm om detta var sant. Han bekräftade att projektet existerar och att det testats i Sverige. När jag frågade varför

han inte bemötte Anna Eks påstående så svarade han att det fanns så många frågor i debatten. Sanningen var nog att han inte ville ha något fokus på Neuronprojektet. Han var dessutom mycket kortfattad i sina svar på mina frågor.

Mitt i seminariet skulle det vara en bensträckare. Det visade sig att vi skulle sjunga fredssånger. Det började med "I natt jag drömde något jag aldrig drömt förut – det var fred på jord och alla krig var slut..". Sångstunden avslutades med "Vad blev ni av ljuva drömmar om en rimligare jord? ...var det bara tomma ord?" Jag var chockad och mycket illa berörd. Hur kan de som vill sälja fler vapen världen över stå och sjunga fredssånger? Det var osmakligt – jag bara väntade på att de skulle sjunga "We shall overcome" också.

Ingela Mårtensson

Kvinnor för fred

- Bildades 1978 och är partipolitiskt och religiöst obunden.
- Anordnar kunskapsseminarier om bland annat kärnvapen, vapenexport och kränkningar av mänskliga rättigheter.
- Ger ut rapporter, böcker och häften.
- Påverkar regerings- och riksdagspolitiker genom uppvaktningar och skrivelser.
- Har planerat och deltagit i flera stora internationella fredsmarscher och kvinnokonferenser.
- Arrangerar och deltar i demonstrationer.
- Håller i internationella kvinnoprojekt för fred och demokratisering i Israel/Palestina, Irakiska Kurdistan och Västsahara.
- Samarbetar med KFF i Norden, Nederländerna och Schweiz.
- Arbetar aktivt för FN:s resolution 1325 – för att öka kvinnors deltagande i konfliktförebyggande och fredsbevarande arbete.
- Stöder OSSE:s arbete med konfliktlösning utan vapen.
- Stöder organisationer som arbetar mot hedersrelaterat våld.

Medlemmar i Kvinnor för fred får utöver medlemsbladen i Miljömagasinet två späckade tematidningar per år. Nästa gång är temat Hiroshima 70 år – bli medlem, stöd vårt fredsarbete och ta del av denna fullmatade tidning i december!

Kvinnor
för fred

Säger ja till en vapenfri värld

Säger ja till provstopp och nej till kärnvapen

Säger ja till demokrati och fred

Säger ja till omställning av militär verksamhet till civil

www.kvinnorforfred.se